

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG VÁLASZA AZ EURÓPAI SZÁMVEVŐSZÉK KÜLÖNJELENTÉSÉRE:

„A TURIZMUSNAK NYÚJTOTT UNIÓS TÁMOGATÁS: ÚJ STRATÉGIAI ORIENTÁCIÓRA ÉS JOBB FINANSZÍROZÁSI MEGKÖZELÍTÉSRE VAN SZÜKSÉG”

VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ

V. (1. franciabekezdés) 2020. március 10-én a Bizottság új ipari stratégiát fogadott el ¹ annak érdekében, hogy segítse Európa iparát abban, hogy az a zöld és digitális átalakulás élére állhasson, valamint előmozdítsa Európa globális versenyképességét és stratégiai autonómiáját. A Covid19-világjárvány tapasztalatait követően az EU iparstratégiájának 2021. május 5-i aktualizálása rámutat annak szükségességére, hogy fel kell gyorsítani a zöld és digitális átalakulást és növelni kell az uniós ipari ökoszisztémák rezilienciáját. Ennek érdekében a Bizottság azt javasolja, hogy az érdekelt felekkel közösen hozzanak létre átállási pályákat, amelyek az ipari ökoszisztémák átalakításának alapvető együttműködési eszközei lennének. Prioritást élveznek azok az ökoszisztémák, amelyek a legfontosabb kihívásokkal néznek szembe és amelyeket a legsúlyosabban érintett a válság, kezdve az idegenforgalommal. A pályák lehetővé fogják tenni az ipar 2030-ra és az azt követő időszakra való átállását kísérő intézkedések és kihívások – például a beruházási vagy technológiai igények – nagyságrendjének meghatározását.

2021 júniusában a Bizottság közzétette az „A turizmus átállási pályáinak közös kialakítását célzó forgatókönyvek: reziliensebb, innovatívabb és fenntarthatóbb ökoszisztéma” című dokumentumot ², ezzel elindítva az idegenforgalmi átállási pálya közös megalkotására irányuló folyamatot, amely lehetővé teszi a 2030-ig tartó európai menetrend kidolgozását.

Ami a végrehajtást illeti, az uniós finanszírozás segíteni fogja az idegenforgalmi ágazatot abban, hogy megvalósítsa az ökoszisztéma fenntarthatóságára, rezilienciájára és digitalizációjára vonatkozó célkitűzéseket. Az ökoszisztémákat, köztük a turisztikai ökoszisztémát is, az uniós iparstratégia nyomán követésének részeként fogják ellenőrizni az egységes piacról szóló éves jelentés keretében.

A tagállamok a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz keretében, nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési terveik részeként finanszírozhatnak beruházásokat és reformokat, többek között az idegenforgalmi ágazatban. A Bizottsághoz eddig hivatalosan benyújtott 26 nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési terv közül öt tartalmaz kifejezetten a turizmusra vonatkozó komponenseket, tizenegy pedig turizmussal kapcsolatos intézkedéseket tartalmaz.

(2. franciabekezdés)

Az ERFA operatív programjai olyan közös és egyedi kimeneti mutatókat választanak ki és alkalmaznak, amelyek relevánsak az általuk tervezett intézkedéstípusok szempontjából. A kategorizálási adatok azt mutatják, hogy az idegenforgalommal kapcsolatos beavatkozások összege nem éri el az 5 milliárd EUR-t (2020). Ez az összeg számos intézkedéstípust tartalmaz, amelyeknek nem feltétlenül mindegyike járul hozzá a látogatók számának növekedéséhez (amelyeket a CO09 közös kimeneti mutató foglal magában).

Emellett a tagállamok olyan programspecifikus mutatókat is alkalmazhatnak, amelyek az idegenforgalmi beavatkozásokhoz kapcsolódó egyéb típusú kimeneteket is magukban foglalhatnak.

---

² A Bizottság szolgálati munkadokumentuma, SWD (2021) 164 (final), 2021. június 21.

Ezért a programokban szereplő intézkedések jellegétől függően más relevánsabb kimeneti mutatók is alkalmazhatók.

A turizmusra vonatkozó közös kimeneti mutató használatát az határozza meg, hogy mennyire releváns a programok által végrehajtott tevékenységek típusai és a tevékenységekre elkülönített összegek szempontjából. Az idegenforgalmi tevékenységekre fordított meglehetősen korlátozott összegek nem vezethetők az idegenforgalmi mutatók széles körű alkalmazásához.

A 2014–2020-as programozási időszakra a jogszabály nem írt elő közös eredménymutatókat (hatásmutatókat), ezért az eredmények összesítése nem volt lehetséges. A 2021–2027-es programozási időszakban fontos változás a közös teljesítménymutatók (eredménymutatók) bevezetése.

VI. A Bizottság mindkét ajánlást elfogadja.

ÉSZREVÉTELEK

34. A növekvő kihívásokra való tekintettel a Bizottság a lehető leghatékonyabban osztja el az erőforrásokat a szakpolitika megfelelő végrehajtásának biztosítása érdekében.

Az említett időszakban, és különösen 2013 és 2017 között a Bizottság az összes intézménnyel együtt köteles volt 5%-kal csökkenteni létszámtervét a 2013. december 2-i intézményközi megállapodás³ tiszteletben tartása érdekében. Ez a Bizottság szervezeti egységeiben folyó munka átszervezését tette szükségessé.

Ezenkívül a Bizottság kiemeli, hogy a Számvevőszék által említett „Turizmus és textilipar” feladatkörrel megbízott egység mellett több bizottsági szervezet, szolgálat és szerv járul hozzá az idegenforgalmi ökoszisztémával kapcsolatos munkához. Ezek közé tartoznak különösen a következő területekért felelős csoportok: a kkv-kra vonatkozó szakpolitika, zöld és körforgásos gazdaság, digitális átállás, polgárközeliség, szociális gazdaság és a kreatív iparágak, készségek, szolgáltatások és szakmák, valamint a tagállamok közötti kapcsolatok, de a konnektivitásért, a regionális politikáért, a közlekedésért, a helyreállításért, a kultúráért és a sportért, valamint számos más területért felelős szolgálatok is.

37. A Bizottság az európai menetrend kidolgozása során szorosan együttműködik a tagállamokkal annak érdekében, hogy az európai menetrend kidolgozása során elősegítse a nemzeti stratégiák közös uniós stratégiával való összhangját, különösen az idegenforgalmi tanácsadó bizottságon keresztül.

59. A Bizottság hangsúlyozza, hogy a konkrét tematikus iránymutatásnak nem az volt a célja, hogy részletes útmutatót adjon a projektek társadalmi-gazdasági értékeléséhez.

61. Közös válasz a 61., 62. és 63. bekezdésre:

Az operatív programoknak ki kell választaniuk és alkalmazniuk kell az intézkedéstípusok szempontjából releváns mutatókat. A turizmusra vonatkozó közös kimeneti mutató a turizmushoz kapcsolódó kimenetek egy konkrét dimenzióját fedi le, és nem feltétlenül releváns minden idegenforgalmi beruházás esetében.

Amennyiben a rendelkezésre álló közös mutatók nem relevánsak, az operatív programok programspecifikus teljesítménymutatókat is létrehozhatnak és alkalmazhatnak.

---

³ INTÉZMÉNYKÖZI MEGÁLLAPODÁS (2013. december 2.) az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság között a költségvetési fegyvelemről, a költségvetési ügyekben való együttműködésről és a hatékony és eredményes pénzgazdálkodásról (HL C 373., 2013.12.20., 1. o.).

A Bizottság évente közzéteszi a programok által a közös kimeneti mutatók tekintetében jelentett értékeket, és azokról jelentést tesz a nyílt hozzáférésű adatok platformján.

A 2014–2020-as programozási időszakra a jogszabály nem írt elő közös eredménymutatókat (hatásmutatókat), ezért az eredmények összesítése nem volt lehetséges. A 2021–2027-es programozási időszakban fontos változás a közös eredménymutatók (kimeneti mutatók) bevezetése.

64. A turizmusra vonatkozó közös kimeneti mutatónak nem volt a célja a turisztikai beruházások mindenféle típusú kimenetének mérése.

A 2014 és 2020 közötti időszakra vonatkozó kohéziós politika utólagos értékelése körülbelül 350 milliárd euró értékű beruházást fog lefedni, amelyből körülbelül 1,4 % turisztikai vonatkozású volt.

KÖVETKEZTETÉSEK ÉS AJÁNLÁSOK

1. ajánlás – Meg kell határozni egy új uniós turisztikai ökoszisztémát, amely kifejezetten azon beruházások támogatására irányul, amelyek hozzájárulnak a turizmus fenntarthatóbb formájához

A Bizottság elfogadja az ajánlást.

Az ajánlás összhangban van a 2030-ig tartó időszakra szóló európai idegenforgalmi menetrend kidolgozására irányuló, folyamatban lévő erőfeszítésekkel, amelyek túlmutatnak az idegenforgalom fenntarthatóbb formájához hozzájáruló beruházások támogatásán. A fenntarthatóságon kívül a reziliencia és a digitalizáció is a fő célkitűzések közé tartozik. A Bizottság elindította az idegenforgalmi átállási pálya közös létrehozásának folyamatát, amely lehetővé teszi a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó európai menetrend kidolgozását.

2. ajánlás – Ösztönözni kell a tagállamokat arra, hogy az ERFA-ból finanszírozott, turisztikai beruházási projektekre vonatkozó kiválasztási eljárásaik során ezen új stratégiai orientációt támogassák

A Bizottság elfogadja az ajánlást.

Az európai strukturális és beruházási alapokra vonatkozó közös rendelkezések megállapításáról szóló rendelet (CPR)⁴ 73. cikke értelmében a kiválasztási kritériumok meghatározása és a projektek kiválasztása az irányító hatóság hatáskörébe tartozik. Ennek során az irányító hatóságoknak biztosítaniuk kell, hogy a kiválasztott műveletek megfeleljenek a programnak, beleértve a program alapjául szolgáló stratégiákkal való összhangjukat is, és hatékonyan hozzájáruljanak a program egyedi célkitűzéseinek megvalósításához;

A CPR rendelet 40. cikkének (2) bekezdése szerint a monitoringbizottságnak jóvá kell hagynia a műveletek kiválasztására alkalmazott módszertant és kritériumokat. A Bizottság képviselői ellenőrző és tanácsadói feladatokat látnak el a monitoringbizottság munkájában (a CPR 39. cikkének (2) bekezdése). Nincs azonban jogi kötelezettség arra nézve, hogy a Bizottság ajánlásait figyelembe vegyék és végrehajtsák.

---

⁴ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/1060 rendelete (2021. június 24.) az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alap Pluszra, a Kohéziós Alapra, az Igazságos Átmenet Alapra és az Európai Tengerügyi, Halászati és Akvakultúra-alapra vonatkozó közös rendelkezések, valamint az előbbiekre és a Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alapra, a Belső Biztonsági Alapra és a határigazgatás és a vízümpolitika pénzügyi támogatására szolgáló eszközre vonatkozó pénzügyi szabályok megállapításáról.

Mindazonáltal az egyedi kiválasztási kritériumok azon program beavatkozási logikájától függenek, amelynek keretében az idegenforgalmi projektekhez támogatást nyújtanak (lásd különösen a CPR 22., 28. és 29. cikkét, valamint az ERFA-rendelet (30) és (39) preambulumbekendését).

A Bizottság készen áll arra, hogy a CPR szakértői csoportjában – ahol a tagállamok képviseltetik magukat – megismertesse az új stratégiai orientációt és a 2. ajánlásban javasolt vezérelveket. A tagállamok feladata lenne, hogy a programok helyi összefüggéseit és prioritásait figyelembe véve mérlegeljék ezeket a stratégiai orientációkat és vezérelveket, amikor – a CPR 73. cikkének jogi rendelkezéseivel összhangban – meghatározzák a projektkiválasztási kritériumokat.

A tagállamok által azonosított szükségletek alapján és saját kezdeményezésükre az irányító hatóságok felhasználhatják programjaikban a rendelkezésre álló technikai segítségnyújtást a projektek előkészítésének támogatására például keresletelemzéssel vagy együttműködési kérdésekkel kapcsolatban.

(4. franciabekezdés) Végül a CPR 73. cikke (2) bekezdésének d) pontja szerint az irányító hatóságnak ellenőriznie kell, hogy a kedvezményezettek rendelkeznek-e a fellépés pénzügyi fenntarthatóságának biztosításához szükséges pénzügyi forrásokkal és mechanizmusokkal.

77. A turizmusra vonatkozó közös kimeneti mutató használatát az határozza meg, hogy mennyire releváns a programok által végrehajtott tevékenységek típusai és a tevékenységekre elkülönített összegek szempontjából. Az idegenforgalmi tevékenységekre fordított meglehetősen korlátozott összegek nem vezethettek az idegenforgalmi mutatók széles körű alkalmazásához.

A 2014–2020-as programozási időszakra a jogszabály nem írt elő közös eredménymutatókat (hatásmutatókat), ezért az eredmények összesítése nem volt lehetséges. A 2021–2027-es programozási időszakban fontos változás a közös eredménymutatók (kimeneti mutatók) bevezetése.